

Az ég borús, viharos. Vadul zuhog az eső, dörög, vilámlik. Oszlamény ez, lenyűgöző, sok beteg áll a csukott ablak mögé, hogy átérze az elemek tombolását.

A város fölött húz el a Prágába vagy onnan Budapestre igyekvő repülőgép. Napsütéses időben azt ugyanígy szokták bámulni. Megszokhatatlan csoda a vihar is, a gépmadár is, amiben emberek ülnek. Idegeink még hallatlanul merevek — az elemek sokkalta fürgébb. Az idegrendszer sok ósdi és örök élményt őrizhet. Utóbbiak közül a vihar rettenetét.

Lassan elvonul a vihar. A felhők mögött megcsillan a nap. Elűt a szél, eső utáni friss levegő tödül be a termekbe a gyorsan kinyitott ablakokon.

Szirénázás hallik, mentőautó fordul be a kórház kapuján. Egy férfit emelnek ki, belőle hordágyon. Pokolian néz ki. Családtagjai kísérik.

A főorvos már a folyosón megnézi.

— Mi történt a beteggel?

Villámcsapás

Egyszerre hárman válaszolnak. — A közelében csapott le a villám! Megégett! Földhöz csapta. Mi szedtük fel.

— Hol?
— A réten!
— Miért ilyen sáros? Csupa sár! Sáros az a rét?
— Nem, doktor úr, leföldeltük — Hogy-hogy?

— Hát a villám is áram, nem? Lehet, hogy már meg is halt volna, ha nem földeljük le.

— Földet szórta rá? Mivel?
— Lapáttal, meg kézzel, mindennel! — hadarják. — Amivel tudtuk!

Az orvos döbbenet hallgatja őket. A beteget elküldi, mosdásuk meg a földtől. Másik két orvossal együtt bemosakszik, megy a műtőbe. Otthagyja a rokonokat a folyosón. Dühös.

Dühös? Nem düh ez. Felindultság. Villámcsapás, ami belelégtet — őt érte. A legfiatalabb orvos mulat az eseten.

Csakugyan hihetetlenül nevetséges.

— Le van földelve a készülék? — mutatja a műtősnőnek az egyik műszert. — Holnap hozzon egy zacskó virágföldet, biztos, ami biztos, legyen...

A főorvos csak azt mondja, a napvanya a haláláig nem vetkőzött le a tévébemondók szeme láttára!

Aztán hozzák a beteget. Alélt, de él. Megkezdik a műtét előtti vizsgálásokat.

Odakint a folyosói padon a rokonok kétségek közt vergődnek. Emberséges emberek ők — most rettenek: lehet, hogy ártottak a földeléssel? De hát úgy tudták...

Szeretnék, ha valaki megnyugtatón őket. De csak felfeltűnik egy-egy fej egyik-másik ajtóban, folyosói sarkon, megnézik őket, néha kuncognak is...

Ez a három ember: szenzáció. Lesik őket, mint az imént a vihart, s a következő pillanatban majd a magasban elhúzó repülőgépet. Értik, s mégsem értik őket!

GULAY ISTVÁN

Jevgenij Jevtusenko július 18-án ötvenéves

Jevgenij Jev'usenko

Élet, érzem trükkjeid

Élet, érzem trükkjeid: fojtogatsz, leversz. ...Hetvenhárom évemig földre nem tepersz!

Addig harminchárom év — kozák, türelem! Nem lesz édes lét a rév, de savanyú sem.

Harminchét éves leszel, Pjotr, örökösöm. Ősöd? Bár ősz atya-fej, tudja, mi öröm!

Pohár fenekére néz — lányokéra is! Hamar dühös kedvre kész, ha bármi hamis!

Pár év — s más lesz, ami dolgok — változók!

Ki kit győz le: nem vitás, nem marad titok.

Utcán, rue-n egy éj pihen, egy hajnal hasad. Rágyújtok Mitiscsiben, Chile új csomag.

Vészharangok zúgnak ott: végítéletük várják televíziók — ahogy érdemük.

Nem lesz „érrendszeri”, fák, bomba, telefon. S ha lesznek is ostobák — nem felső fokon.

Zeng-zúg dob, szíj, tárcsa: im, átfordult a tér! S az időgép szárnyain Puskin visszatér.

Tandori Dezső fordítása

Figyelj csak! — mondta fülét hegyezve a farkas. — Valaki kopog!

— Kérlek, senkit ne engedj be! — riadt meg az anyafarkas, miközben ő is fölemelte a fejét.

— Miért?
— Rosszat álmodtam az imént. — Ostobaság! Mi, farkasok, nem vagyunk babonások.

A farkas felugrott, és határozott léptekkel a bejárat felé indult. Az anyafarkas akaratlanul is követte. Ahogy ajtót nyitottak, a küszöbön egy átfázott, fáradt fiúcska állt előttük.

— Csakhogy végre megtaláltalak benneteket! — kiáltott fel örvendezve.

A farkas fenyegetően vicsorgott rá.

— Egy emberkölyök! — ordította vadul, ugrásra készen. De a kisfiú megelőzte:

— Mi ketten egy vérből vagyunk, te meg én!

— Ezt vajon honnan tudja? — csodálkozott el az anyafarkas.

— Tudja azt minden gyerek! — felelt az apróság.

— És persze Mauglinak hívnak, ugye? — mormogta elégedetlenül a farkas, de már megnyugodott, és nyaktán a szőr már nem meredezett oly fenyegetően.

— Igen. Vagyis igazából Pe'ya vagyok, de most már Maugli.

— Hát mit akarsz?

— Nekem egyáltalán nincs családom!

— Az nem lehet. Otthon vár az anyukád meg az apukád. Már késő van, biztos idegeskednek. Siess haza!

Maugli

— De ha egyszer nincsenek szüleim! És soha nem is voltak.

— Valahogy mégiscsak világra jöttél. Még sose gondoltál erre?

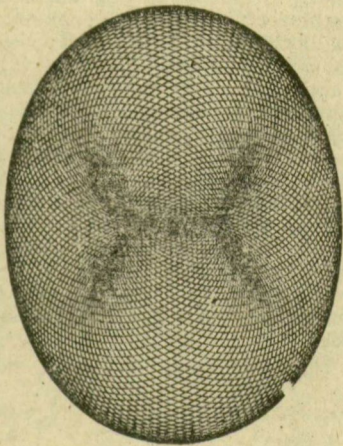
— Engem a káposzta közt találtak.

— Ezt meg honnan veszed?

— Egy bácsi mondta, aki egyszer bejött a szobámba megkeresni az újságját. De az a bácsi csak esténként jön, hogy egyen és aludjon!

— És ki eteti? — kérdezte az anyafarkas óvatosan.

— Egy néni. Munka után mindig jön, és megfőzi a vacsorát. Olyankor én is eszem.

— És miért csinálja ezt?

— Egyszer én is megkérdeztem tőle, mire ingerülten rágyújtott, és azt mondta: azt ő is szeretné tudni.

— Szegénykém! Hát senki sem törődik veled?

— Néha a tévében Mária néni mesét mond nekem. Maugliról is. Egy pillanatra felélenkült a fiúcska, de rögtön hozzátette szomorúan: — De ez csak a tévében van!

A farkasok mélyen elgondolkoztak, végül a családfő szólt meg:

— Mit tegyünk? Talán mégis befogadhatnánk...

Az anyafarkas hirtelen megdühödött:

— Mit játszod itt a jóságost?

— Elvész nélkülünk!

— Elég bajom van a saját kölykeimmel is — dühöngött az anya.

— Mit hallgatsz? — csillapodott le végül. — De a másik csak hallgatott.

— Na, mondj már valamit! Az ordasatya azonban most sem felelt.

— Nem bánom, maradjon! — egyezett bele váratlanul az anya. — Bocsáss meg! — Férje halástan dugta oda hozzá fejét. Boldogok voltak.

— Nehéz dolgunk lesz — szólt az anyafarkas megadóan, majd kedvesen odahívta új kölykét:

— Ejnye, Maugli! Gyere már ide! Majd én embert faragok belőled. Legelőször is mutasd azt a kis bozontos fejedet, hadd nyalogassan le rendesen!

A. SZÁRKISZOV

A szomszédomban levő nagyvállalat még a tavasszal kicserélt valamit csövet a föld alatt,

és azóta nincs meleg vízem. A gázbojler, ugyanis amit nemrég vásároltam, közalkalmazott értelmiségi fizetéséhez képest horribilis összegért, nem hajlandó begyűlni. Neki az a víznyomás, ami a kicserélt csövön egyáltalán elképzelhető, meg se kottyán. No — gondoltam — oda se neki. Megírom. Csípősen, szelímesen, (ahogy általában írni szoktam), s a gázvezetést való mindennapi vízmelegítés bosszúságát enyhíti majd valamelyest a megjelent glossza fölött érzett sikerélmény. Meg is írtam úgy, hogy: „A szomszédomban levő nagyvállalat stb.”

Szigorú szerkesztőm, miután elolvasta a kéziratot, megkérdezte: — Csak neked nincs meleg víz? — Csak nekem — mondtam. — Miért? Kinek nem kéne

Meleg víz

még hogy legyen? — Na látod, ez így a te magánügyed. Nem gondolhatod komolyan, hogy kihasználok helyzeti előnyödet azokkal szemben, akik tán éppen most is, ki tudja, milyen fontos beruházáson szerelik a csövet. Különben is „Ha nem tudsz mást, mint eldalolni saját fájdalommal s örömed...” — „Nincs rád szüksége a világnak” — vágtam rá olyan gyorsan és pontosan, ami a televízió Kapcsoltam című műsorában évek óta nem fordul elő, ha magyar irodalomról szól a kérdés.

Ezután ismét meggyőződtem arról, hogy rajtam kívül mindenkinek van meleg vize a házában, s így az én háborgásom közösségi gondolkodásmódunktól idegen individualista értelmiségi nyavaly-

gás csupán. Abba hagytam ezt a cikket, s feltettem a tizliteres mosófazekat a gázvezetőre. Már éppen emelgetni kezdte a gőz a fődőt, amikor eszembe jutott a régi újságírói trükk. Ha valami bosszúság ér, írd meg úgy, mintha a barátoddal történt volna, s mindjárt nem mondják, hogy magánügyben sündörögsz. (Sőt, szót emelsz egy olvasó jogos panasza ügyében.)

Vissza is ültem íróasztalomhoz — miután eloltottam a gázt a pőfőgő fazék alatt (kinek van erre energiája?) — s aztán írni kezdtem emígy: „Egy barátom szomszédjában levő nagyvállalat kicserélt valami csövet... stb. stb.” Egy hét múlva kivonultak a vizesek — természetesen a barátom lakására —, s ázni kezdtek.

Azóta neki sincs meleg vize. MESTER ATTILA

Lédi Ferenc

Műteremben

Kopott műtermem ajtaján kopogtass, hátha bebocsátalak, s ahol tudsz, ülj le szóttlanul, mint egy véletlen szín vagy árnyalat.

Hova is illesz? Nem tudom. Önarcképem már kész van nélkülöd s nem őriz benne ránc, vonás, hogy magad lásd, ha nézed mélyüket.

A szertesztét szórt hangulat — a ráfogás, hogy vers volt mindahány —, ellobbant mára, láthatod, s egy sincs mely majd a sírom nyissa rám.

Vedd sorra minden álmomat: kontúrok, tájak, vázlat, emberek, napos vidék, pár görbe út, s az állványon most friss vászon remeg.

Folvó lesz rajta, áradó, a Tisza vagy a Duna, szőke, kék...? Előbb csendélet várt reá, pohár víz, kancsó, — jöttöd törte szét.

S a folyó partján lábnyomod fut el tőlem majd messzi, hol az ég az őshumusszal összeér s a végtelen véges nyomodba lép.

Azért csak ülj le, nem muszáj sietni — úgyis késtél —, vártalak, hogy megkeverjem színeid, aztán hiányod, tűnő árnyadat.

